

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-наукову програму
«Філологія у вимірах сьогодення:
мовознавство, літературознавство, перекладознавство»
третього (освітньо-наукового) рівня здобуття вищої освіти
за спеціальністю 035 Філологія

Освітньо-наукова програма «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство» спеціальності 035 Філологія третього освітньо-наукового рівня вищої освіти «доктор філософії» розроблена відповідно до вимог «Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти», ухвалених на Міністерській конференції 14-15 травня 2015 року, Закону України «Про вищу освіту» від 01 липня 2014 року №1556-УП; «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 261 від 23 березня 2016 р., Постанови Кабінету Міністрів України № 167 від 06.03.2019 р. «Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії», «Критеріїв оцінювання якості освітньої програми», наведених у додатку до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого Наказом Міністерства освіти науки України № 977 від 11 липня 2019 року.

Цілі освітньо-наукової програми та програмні результати навчання визначені з урахуванням змісту спеціальності 035 Філологія, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, досвіду аналогічних програм трьох українських ЗВО: КНУ імені Тараса Шевченка (ОНП 2018 р.), НТУ України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (ОНП 2018 р.), ХНУ імені В.Н. Каразіна (ОНП 2016 р.) та одного зарубіжного ЗВО – Люблінського університету Марії Кюрі-Склодовської (Республіка Польща, 2017 р.), що робить її конкурентоздатною поряд із іншими аналогами. Унікальність ОНП «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство», яка сформульована в меті програми,

чітко відображає місію та стратегію КНЛУ й не лише як закладу, що надає освітні послуги, а й як науково-дослідницького й культурно-просвітницького сучасного осередку, де створені всі умови для формування необхідних компетентностей фахівця вищої освіти ступеня доктора філософії, який є представником нової генерації молодих учених філологічного спрямування.

ОНП надає можливість досягти *результатів навчання, що відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій* для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, передовсім «здатності особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань із загальнофілологічних дисциплін (мовознавства, теорії літератури, перекладознавства, семіотики тощо), історії їх становлення і розвитку, сучасного стану й актуальних проблем, новітніх наукових парадигм і методології філологічних досліджень (мовознавчих, літературознавчих, перекладознавчих)».

Структура ОНП передбачає формування *індивідуальної освітньої траєкторії здобувача*, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством. Освітня складова містить професійно-орієнтовані дисципліни, перелік яких відображає зміст спеціальності 035 Філологія, ідеї різних наукових шкіл, їх теорії і практики, історію розвитку філології як науки тощо; потреби ЗВО у фахівцях цієї спеціальності, вимоги працедавців і т.ін. Дисципліни за вибором аспірантів (здобувачів), які обираються з урахуванням напряму дисертаційного дослідження, його індивідуальних, професійних та наукових потреб, є максимально різноспрямованими за науковою й освітньою проблематикою і водночас за вузькофаховою спеціалізацією з мовознавства, літературознавства та перекладознавства. Дисципліни за вибором аспіранта становлять 15 кредитів ЄКТС (26% від загального обсягу освітньої складової ОНП).

ОНП та навчальний план передбачають *практичну підготовку* здобувачів вищої освіти, яка надає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

В ОНП визначено чіткі та зрозумілі *правила проведення контрольних заходів*, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу і забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження з послідовним дотриманням під час реалізації програми.

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОНП, забезпечує досягнення визначених програмою цілей та програмних результатів навчання. Викладачі дисциплін ОНП мають наукові ступені й вчені звання, більшість з яких активно публікують свої наукові праці в наукометричних базах даних, що є дотичними до проблематики досліджень здобувачів і до тих дисциплін, які вони викладають.

ОНП відповідає вимогам Критерію 7, який *стосується безоплатності й безпечності доступу аспірантів до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури*, до електронних журналів за спеціальністю, достатніх для вичерпного ознайомлення аспірантів та їх керівників із найновішими науковими публікаціями за їх дослідницьким напрямом.

Підготовка здобувачів вищої освіти за даною ОНП відповідає європейським стандартам і забезпечить високий рівень фахівців із філології в Україні в сучасних умовах. Рецензовану освітньо-наукову програму «Філологія у вимірах сьогодення: мовознавство, літературознавство, перекладознавство» спеціальності 035 Філологія можна рекомендувати для підготовки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти «доктор філософії».

Рецензент –

доктор філологічних наук,
професор, завідувач кафедри англійської
і німецької філології та перекладу
імені професора І. В. Корунця

Ніконова В. Г.